

Hur har tillsyn bedrivits under föregående vecka?

Länsstyrelserna rapporterar att tillsyn bedrivits i fortsatt stor omfattning vecka 8. Länsstyrelserna har bedrivit tillsyn genom information och rådgivning via telefon och mail, distanskontroller av verksamheter samt besök på plats. Samverkan med andra samhällsaktörer är fortsatt viktig.

Vilken typ av anläggningar har kontaktats/ besökts och på vilka grunder?

Fokus har fortsatt legat på skidanläggningar samt matställen och bensinmackar utefter de större vägarna upp till fjällvärlden. Från Värmland rapporteras att den stora mängden fjällturister som passerar genom länet skapat ökad trängsel och att verksamhetsutövarna tvingats ta till extra åtgärder som t ex stängda/låsta dörrar för att hindra att det blir för många inne i lokalerna. I Dalarna uppger flera butiker i byarna runt skidanläggningarna att många besökare verkar ha följt råden om att handla hemma medan kunder/besökare i Jämtland mer har ändrat köpbeteende, handlar färre gånger men mer varje gång. I Jönköping har tillsyn genomförts av butiker med konkursutförsäljning, medan Kalmar har riktat en informationsinsats till secondhandbutiker med många besökande och trånga lokaler. Tillsyn har också fortsatt på långväga kollektivtrafik, där stickprov i bland annat Örebro har visat på få passagerare, dock riskerar operatörer med enbart obokade platser trängsel.

I veckans urval av tillsynsobjekt har i övrigt noterats:

1. Verksamheter som bedriver fritidsaktiviteter ökar under sportlovsveckorna. Detta inkluderar dansskolor, idrottsanläggningar, ishallar, padelhallar etc.
2. Handelsplatser där många ungdomar uppehåller sig under sportloven..
3. Verksamheter som har ett stort genomflöde av besökare, exempelvis matbutiker, hälsokostbutiker och godisbutiker.
4. Bokhandlare i samband med starten av bokrean.
5. Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Urvalet av tillsynsobjekt sker genom en bedömning av vilka områden som har störst risk för smittspridning och där tillsynen kan ge mest effekt. Urvalet av tillsynsobjekt har också styrts av smittläget i länen och därför har tillsyn skett i kommuner där smittspridningen är hög.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Samtliga länsstyrelser rapporterar att de framförallt använder sig av rådgivning och information som åtgärd eftersom det bedömts som tillräckligt för att uppnå frivillig rättelse. Ingen länsstyrelse har förelagt verksamhetsutövare om åtgärder.

Länsstyrelsen i Östergötland har informerat aktörer inom civilsamhället om tillsynsläget och åtgärder att vidta för att nå ut till verksamheter som bedöms svåra att nå via ordinarie kanaler.

Generella iakttagelser och slutsatser

Länsstyrelserna bedömer att verksamhetsutövarna gör så gott de kan för att förebygga trängsel enligt den tillfälliga Covid-19 lagen. Det kvarstår dock en bristande förståelse hos delar av allmänheten beträffande allas ansvar för att minska smittspridningen och länsstyrelserna bedömer att det är svårt att rikta förelägganden mot verksamhetsutövarna då noterade brister framförallt beror på allmänhetens agerande. Länsstyrelserna har identifierat att små, stadsnära skidbackar har ett behov av bättre system för att kontrollera och säkerställa att upprättade rutiner efterlevs. Man ser även att butikskedjor i allmänhet har färre avvikelser än butiker som inte tillhör någon kedja. Länsstyrelserna noterar dessutom att det vid in- och utpassage till lokaler kan uppstå viss trängsel. Länsstyrelserna ser också ett behov av återkontroller i verksamheter som besökts tidigare, då de inte klarar av att motverka trängsel vid vissa tidpunkter, ex. mindre butiker med spelhörna/paketutlämning.

Länsstyrelserna får många samtal som inte rör tillsynsuppdraget, både från verksamheter och arbetsplatser. Anställda upplever trängsel i samband med raster/samlingar och många är oroliga över att smittas på sin arbetsplats och uttrycker ilska över att inga förändringar har gjorts för att minimera smitta där. Länsstyrelserna ser ett behov av tydligare information om när kommande förändringar väntas träda i kraft och när dessa kommer att publiceras var. Länsstyrelserna noterar också att irritationen över att andra kunder inte håller avstånd och går i stora grupper/hela familjer och handlar har ökat under veckan. Dessutom uppstår hotfulla situationer när butikspersonalen säger ifrån och i exempelvis Västmanland har polis tillkallats flera gånger.